

Primii pași în lumea plantelor

Autori: Clubul Montan Apuseni și Fundația Potaissa

Multumiri: (in ordine alfabetica)

Doria Constantinescu, Ana Ilisoi, Beatrice Doboș, Corina Rarinca,
Dan Turtureanu, Laura Silaghi, Monica Moldovan, Sabin Bădărau,
Simona Bolboacă

Material realizat in cadrul proiectului:
Ecodidactica - natura ca sală de clasă

Proiect finantat de:
Manfred Hermsen Stiftung, Bremen, Germania

februarie - iulie 2006

Cuprins

Introducere	3
Despre floră	4
Plante caracteristice din Muntii Trascău	7
Stejarul pufos	7
Fagul	8
Untișorul	9
Vinarița	10
Lăcrămița	10
Ienuparul	11
Floarea de colț	12
Narcisa	13
Crinul de pădure	14
Pelin de stâncă	14
Bulbul de munte	15
Scorușul	15
Urechelnița	16
Pipirig	16
Tisa	17
Brândușa	18
Măcieșul	19
Nemtișorul	20
Ghiocelul	21
Cimrișorul	22
Papucul doamnei	23
Jocuri	24

Invitație în lumea plantelor

Proiectul Ecocitadica are ca scop dezvoltarea și implementarea unor metode de educație pentru mediu prin organizarea de tabere și excursii pentru elevi și studenți, având ca sală de clasa ariile naturale protejate din regiunea Rîmetului.

O componentă importantă a proiectului o reprezintă dezvoltarea de metode educaționale care se pot aplica în mijlocul naturii, de aceea noi ne-am propus să realizăm 6 modele de broșuri tematice, referitoare la păsări, mamifere, insecte, reptile, habitate naturale și plante.

Aceste broșuri vă sunt adresate vouă, tinerilor care sunteți implicați în procesul de educare pentru mediu.

Aceste broșuri sunt structurate pe 3 capituloare: fiecare va conține informații generale, informații specifice referitoare la tipuri de habitate sau specii floristice sau faunistice și o parte cu idei de jocuri, concursuri și alte activități practice pe care le puteți face în timpul excursiilor voastre!

Sperăm că aceste materiale vă vor fi folositoare și aşteptăm sugestii pentru îmbunătățirea acestora!

Lectură frumoasă!

echipa proiectului Ecocitadica

Despre floră

Ce este flora?

Ghici ce e?

Covor de ierburi mărunte,
Așternut pe deal sau munte,
Pentru turme de mioare,
Până-n toamnă-s hrănităre.

Flora reprezintă totalitatea speciilor de plante dintr-o anumită zonă geografică, dintr-un anumit mediu caracteristic

Planta este un nume generic pentru toate formele de viață care își extrag, prin rădăcini, hrana din sol. Planta se caracterizează, în general, printr-un mod de nutriție specific, prin prezența clorofilei, prin faptul că membrana celulei este formată din celuloza și prin alcătuirea corpului din rădăcină, tulpină, frunze.

Tipuri de plante:

Din punct de vedere al modului de creștere, distingem flora sălbatnică și plantele cultivate.

Flora sălbatnică crește în mod natural fără intervenția omului, reprezentând o bogăție naturală și estetică, de interes științific.

Plantele cultivate constituie o formă de existență a florei, care cresc, se întrețin și se recoltează prin intervenția omului. Ele sunt în primul rând plante agricole.

Plantele cultivate pot fi:

furajere - folosite pentru hrănirea animalelor

industriale - care sunt cultivate în vederea prelucrării lor industriale

prășitoare - care se cultivă în rânduri

medicinale - cultivate sau sălbaticice cu proprietăți terapeutice

ornamentale - cultivate în grădini și parcuri.

Cum trăiesc plantele?

Pentru a-și menține funcțiile vitale și pentru a-și dezvolta rădăcinile, frunzele, florile și fructele, plantele au nevoie de anumite substanțe. Aceste elemente le obțin din apă, aer, și lumină.

Fiecare frunză poate fi asemuită cu o uzină chimică în care cea mai importantă componentă este clorofila. Ea captează energia solară necesară plantelor și dă culoarea verde frunzelor. Din apă și din dioxidul de carbon din aer, cu ajutorul energiei solare, în frunze se produce glucoza. Din ea sunt sintetizate celuloza, amidonul, care servește drept rezervă de hrană, substanțele care dau gust și miros plantei. În urma producerii glucozei rezultă oxigen, care este eliberat în aer.

În concluzie, putem spune că plantele sintetizează substanțele organice din apă și dioxid de carbon, cu ajutorul luminii solare și eliberează zahăr și oxigen, vitale pentru noi.

Rolul plantei

Plantele au un rol important în menținerea vieții pe Pământ. Fără ele noi nu am exista sau am avea altă structură și alte adaptări.

Acestea produc oxigenul necesar pentru ca toate viețuitoarele să poată respira și produc substanțe cu care se hrănesc animalele și bineînțeles, oamenii.

De ce ocrotim plantele?

Modificările pe care gazele atmosferice și substanțele toxice antrenate de ape sau cele care îmbibă solul le provoacă plantelor sunt extrem de diverse și afectează multele din mecanismele vieții celulei și ale organismului vegetal.

Activitățile pe care le desfășoară omul au impact negativ asupra elementelor naturii. În ultimele decenii vegetația și-a tot restrâns arealul pe care-l ocupa înainte de industrializare și mecanizarea agriculturii. Această poluare masivă din era noastră amenință vegetația cu transformări mult mai brusete decât în alți ani.

Impurificările atmosferei, ale apei și solului sunt capabile să distrugă atât flora spontană cât și plantele cultivate, sărăcind lumea atât de peisajul atragător pe care îl oferă natura, cât și imensa sursă de hrană și oxigen pe care o constituie plantele.

Datorită acestor împrejurări, protecția plantelor este una din sarcinile fundamentale ale omenirii, ce poate fi realizată în contextul general al protecției mediului.

Prezentarea generală a vegetației din Munții Trascău

Munții Trascăului sunt așezați în partea de S-E a Munților Apuseni, cu altitudini care abia depășesc 1200 metri, în unele vârfuri.

La altitudini mici, sub 500 m, se întinde **etajul stejarului** cu specia de stejar pedunculat iar în partea superioară întâlnim gorunul (*Quercus petraea*), cer (*Q. cerris*), stejar pufos (*Q. pubescens*), cireș sălbatic (*Cerasus avium*), carpen (*Carpinus betulus*), arțar (*Acer platanoides*), ulm (*Ulmus glabra*), frasin (*Fraxinus ornus*), tei (*Tilia cordata*) etc.

Etajul superior, la altitudini de peste 500 metri este **etajul fagului**. Aici apar specii de brad și molid.

Cele două etaje se interferează în zone de tranziție, între ele se intercalează și pajisti și fânațe cu vegetație bogată în graminee, rogozuri, trifoi.

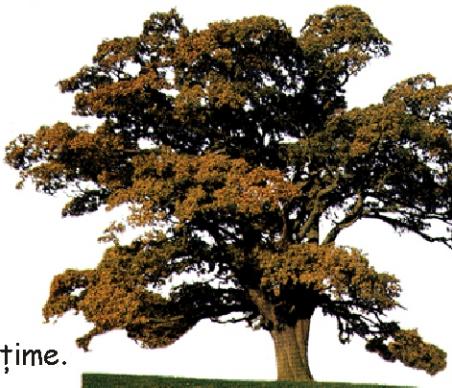
Plante caracteristice Munților Trascău

STEJARUL PUFOS

Denumirea științifică:
Quercus pubescens

Caracteristici:

- mai este numit și regele pădurilor datorită longevității sale
- el poate crește până la 50 metri înălțime.
- coroana sa are ramuri noduroase
- frunzele sunt scurt-pețiolate cu marginea lobată, având lobii rotunjiți și sinusuri largi
- florile masculine sunt grupate (inflorescența este alcătuită din flori dispuse pe o axă comună similară cu un ciucure) iar cele feminine sunt grupate câte 3 sau 5.

- fructul stejarului este ghinda
- ghinda este învelită la bază într-o cupă cu solzi mici
- lemnul stejarului este foarte rezistent și este folosit în construcții grele, la fabricarea mobilei, a parchetelor și în tâmplăria masivă

Curiozități:

- scoarța stejarului, în urma înțepăturilor unor insecte, conține substanțe utilizate în industria pielăriei

FAGUL

Denumirea științifică: *Fagus sylvatica*

Caracteristici:

- atinge înălțimi de 35 m
- scoarța este netedă, cenușie-albicioasă
- frunzele sunt ovate sau eliptice, pe margini dințate și ciliante
- florile sunt unisexuate și apar odată cu fructele. Florile masculine sunt dispuse în amenți globuloși, cu un periant simplu, păros, din 5-6 lacinii unite la baza și 8-12 stamine.

Foto: Arne Arnethberg

Florile feminine, câte una sau grupate câte două, sunt înconjurate de un involucru format din numeroase bracteole unite

- fructul se mai numește jir, are trei muchii ascuțite la vârf și este învelit de o cupă țepoasă.

- sămânța este bogată în ulei
- lemnul este utilizat în industria mobilei. Prin distilarea lemnului se obțin acid acetic, gudroane și alte produse chimice
- formează păduri întinse curate (făgete) sau în amestec cu foioase și răshinoase în zonele de deal și munte

Ghicitoare:

"Netedă e coaja lui
Și e "tatăl "jirului"

UNȚIȘORUL

Denumirea științifică: *Ficaria ranunculoides*

Caracteristici:

- este o plantă mica, herbacee, vivace
- crește prin păduri unde este umezeală
- frunzele sunt rotunde, lucioase și carnoase, de culoare verde.
- florile sunt de culoare galbenă
- are în pământ un rizom scurt, gros și cilindric, de culoare brun închisă la exterior, albicioasă la interior, din care pornesc numeroase rădăcini lungi până la 20 cm
- în primele zile ale primăverii, apare o rozetă de frunze, ovale, păroase și mult îngustate la bază; din mijlocul acestei rozete apare în luna aprilie tulipina floriferă, lipsită de frunze și care se termină într-o inflorescență multifloră
- înflorește în lunile aprilie sau mai, în funcție de altitudine
- fructul este în formă de capsulă

Curiozități:

- frunzele sunt utilizate în orepararea salatelor și a ciorbelor
- unțișorul este bun pentru durerile de burtă
- frunzele și rădăcinile sunt utilizate pentru proprietățile lor de ameliorare a circulației săngelui.
- sunt indicate în tratamentul hemoroizilor și al varicelor

VINARIȚA

Denumirea științifică: *Asperula odorata*

Caracteristici:

- este specifică pădurilor de fag
- crește în locuri umbroase pe soluri fertile sau afânate
- tulpinile plantei sunt de 15-25 centimetri înălțime, din interiorul cărora ia naștere o rozetă formată din 6-9 frunze lucioase, verzi pe partea superioară, mai deschisă la culoare și aspre pe fața inferioară, prevăzute cu dintișori fini pe margini
- florile sunt dispuse la extremitatea superioară a tulpinii și sunt de culoare albă sau galbenă

LACRĂMIȚA

Denumirea științifică: *Convallaria majalis*

Caracteristici:

- plantă foarte cunoscută pentru florile sale în formă de clopoțel și foarte plăcut mirositoare
- crește în locurile umbroase din pădurile de stejar
- este o specie perenă (crește în fiecare an), care are în pământ un rizom lung, ramificat cu numeroase rădăcini subțiri
- tulpina nu are frunze și se termină cu flori albe, plăcut mirositoare, în formă de clopoțel cu 6 dinti recurbați în afară.
- înflorește în funcție de altitudine din aprilie până în iunie

IENUPĂR

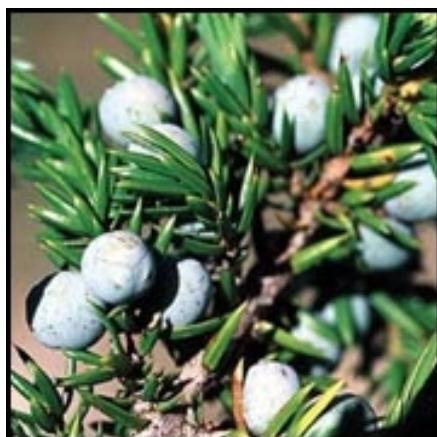
Denumire științifică: *Juniperus sabina*

Caracteristici:

- este localizat în etajul subalpin, îl găsim izolat sau în pâlcuri
- preferă locurile luminoase, cu umiditate atmosferică ridicată, rezistă la ger și secetă
- este totdeauna verde, drept sau ramificat
- are frunze liniare ascuțite la vârf și grupate câte trei
- are două feluri de flori, care iau naștere pe ramurile din al doilea an
- fructele sunt rotunde, la maturitate, fructele au culoare neagră - albăstruie, miros aromat, gust dulceag-amar aromatic, se culeg în al doilea an la maturitate deplină
- înflorește în perioada mai-iunie
- se utilizează la prepararea unor medicamente, pentru boli ca: diabetul, acneea, reumatism, bronșite cronice, gripă etc.

IENUPĂRUL (V. Roșca)

N-am venit, Pădure, să te supăr,
 Nici prin munți ecoul să-ți dărim,
 Ci-a-tingnd, tîrziu, un alt țărim,
 Vreau, de leac, trei boabe de Ienupar.
 Arborii îmi sunt, o știi, prietenii.
 Mai virtos Ienuparul, că-mi las
 Grijile pe scoarța lui de-atlas.
 Cântecul - în umbra lui și-n cetini.
 N-am venit, Pădure, să te supăr,
 Nu m-a-ting de liniști și de flori.
 Vreau să-ascult cum Brazii uneori
 Stau la sfat cu fratele Ienupar.

FLOARE DE COLȚ

Denumirea științifică: *Leontopodium alpinum*

Caracteristici:

- planta este considerată monument al naturii și este ocrdită prin lege din anul 1931
- popular este cunoscută sub denumirea de albuliță, floarea doamnei, steluță, floarea - reginei, canafi, floare de colț
- crește pe crestele stâncoase ale munților
- tulpina are frunze înguste albicioase, pufoase dispuse în jurul inflorescenței, nu are miros
- poate fi întâlnită la altitudini de 1200 - 2600 m, dar în zona Rîmetea trăiește la altitudini mai mici
- înflorește în luniile iulie- august

Curiozități:

Asociată frecvent cu împărații germani (Franz Josef, Wilhelm I , Ludwig II de Bavaria) ea și-a căpătat numele de floare a regilor și împăraților, nume prezent și în România, unde floarea de colț a fost inițial numită floarea reginei.

Armata elvețiană folosea pentru tresele ofițerilor superiori flori de colț în loc de stele. Trupele de vânători de munte din Germania și Austria folosesc floarea de colț ca însemn și tot aceste țări au folosit-o ca distincție pentru decorarea soldaților în timpul celor două războaie mondiale.

Floarea de colț apare și în zilele noastre într-o diversă simbolistică: monetară (moneda de doi euro austrieci, bancnota de 50 de lei etc), comercială (numele unor mărci, linii aeriene etc) sau artistică (numele unor cântece sau trupe).

NARCISA

Denumirea științifică: *Narcissus stellaris*

Caracteristici:

- este o specie ocrotită, numită de localnici rușcuiță
- nu este o plantă rară în munții României, și pe alocuri apare și în spațiile colinare adiacente munților, în arealul Piatra Cetii Cheile Tecșeștilor apare în foarte multe locuri.
- specia are însă o mare valoare estetică iar prezența ei în general arată ecosisteme bine păstrate
- înălțimea ei este de 20 - 50 cm, iar florile au diametrul de 4 - 5 cm
- preferă soluri cu umiditate normală
- se înmulțește prin diviziunea bulbilor
- are un miros plăcut, se găsește în culorile: albă și galbenă

Curiozități:

Legenda Narcisei

Se spune că Narcisele sunt florile care au înflorit la moartea lui Narcis. În mitologia vechilor greci, Narcis era un Tânăr deosebit de frumos și de singuratic, de care se îndrăgosteau fără succes toate nimfele. Narcis a fost blestemat de zeița Nemesis să nu poată iubi niciodată pe nimeni și să se îndragostească de el însuși. Acest lucru se și înfăptuiește. Dorind să-și îmbrățișeze propria reflexie în apă, Narcis se îneacă. La moartea lui, au aparut florile Narcise, care își țin capul în jos asemenea lui Narcis care se oglindea în apă.

Bulbi de narcisă sunt otrăvitori. Înghiții în cantități mari pot provoca ameteală, salivare, tremurat, convulsi, putând fi chiar fatale.

CRINUL DE PĂDURE

Denumirea științifică: *Lilium martagon*

Caracteristici:

- este o specie rară și se află sub protecție
- este o plantă sălbatică, perenă, originară din Europa
- tulipa este dreaptă de culoare roșiatică pătată poate atinge 100 cm înălțime
- frunzele sunt ovate
- florile au culori diverse: roșu, roz sau violaceu, petalele sunt răsucite mult în exterior
- trăiește în zona pădurilor de stejar și fag, este o specie mezofilă

PELIN DE STÂNCĂ

Denumirea științifică: *Artemisia alba*

Caracteristici:

- este plantă perenă cu înălțime de 30-40 cm
- înflorește vara târziu,
- are floarea galbenă
- frunzele au un luciu argintiu
- crește pe soluri acide, argiloase, nisipoase
- pelinul alb este o specie mediteran - atlantică foarte rară în Europa Centrală și de est. În România ea era cunoscută numai în jurul Depresiunii Trascău, în populații nu foarte bogate cele mai remarcabile fiind cele de pe versantul vestic al masivului nordic al Pietrei Secuiului. Populații extrem de bogate și dense de pelin alb se află la baza abruptului estic al Pietrei Cetii

BULBUCUL DE MUNTE

Denumirea științifică: *Trollius europaeus*

Caracteristici:

- este o frumoasa floare galbenă, în formă trandafirului,
- crește pe pajiștile alpine în zonele cu soluri mai umede, umbrite și bogate în minerale
- planta este originară din Europa
- înflorește primăvara târziu și vara
- culoarea florii este galbenă
- crește în masă în Piatra Cetii și împrejurimi

SCORUȘUL

Denumirea științifică: *Sorbus dacica*

Caracteristici:

- specie rară cu areal izolat nepericlitată deocamdată datorită habitatului și a importanței economice neînsemnante
- element sud-european sporadic în Carpați, dar îl întâlnim și în Piatra Cetii
- este un arbust
- fructele au culoarea roșie și coapte se pot mâncă

URECHELNITĂ

Denumirea științifică: *Sempervivum ruthenicum*

Caracteristici:

- este o specie vulnerabilă, aflată sub protecție
- este o specie originală din Europa și Insulele Greciei
- ocupă stancile dezgolite din partea superioară a versanților, se poziționează în fisurile stâncilor
- plantă perenă, cu lungimea de 12 - 35 cm
- vegetează numai în condiții de iluminare puternică
- habitatul prielnic este cel al pantelor pietroase și al stâncăriilor
- înflorește în luniile iulie - august, iar fructele se coc august - septembrie
- se înmulțește prin înrădăcinarea lăstariilor supraterestri
- frunze sunt suculente, duspușe în rozete stelate
- specie xerofilă, mezotermă

PIPIRIG

Denumirea științifică: *Scirpus maritimus*

Caracteristici:

- e frecvent la marginea lacurilor, bălților sau terenurilor mlăștinoase, chiar și în cele usor sărate
- este o plantă perenă, cu un rizom cu îngroșări tuberculiforme
- tulpina este trunchiată, iar florile hermafrodite sunt grupate în spică compacte. învelisul floral este reprezentat prin 6 peri

TISA

Denumirea științifică: *Taxus baccata*

Caracteristici:

- originar din Eurasia
- la noi apare pe substrat calcaros în pădurile de fag
- este un arbust verde tot timpul anului
- înflorește din martie până în aprilie, iar semințele sunt bune de recoltat din septembrie până în noiembrie
- este un arbore puțin înalt, atinge doar 14 m, are diamentrul de 6 m și crește foarte încet
- se aseamănă la port cu bradul, de care se deosebește prin frunza cu un colorit mai verde, iar pe față interioară verzi palide
- lemnul arbustului tisa este tare, durabil, elastic, de culoare roșcată, poate fi lustruit, dar prelucrarea lui durează foarte mult. Este foarte apreciat de producătorii de mobilă, mai este utilizat la fabricarea vaselor decorative
- lemnul poate fi ars ca tămâie

Curiozități:

Arbustul trăiește foarte mult. Unele consemnări notează existența unui *Taxus baccata* (Tisa) de 1500 de ani în Perthshire, ceea ce îl face cel mai bătrân arbust din Marea Britanie. O altă consemnare spune că arbustul poate ajunge și la 4000 de ani. Oricum, ritmul creșterii este lent și de obicei durează în jur de 20 de ani până atinge o înălțime de 4,5 metri.

Taxus baccata (Tisa) este un arbust foarte rezistent la bolile provocate de ciuperci, dar cu rădăcini sensibile, care pot putrezi usor. Scoarța este foarte moale și dacă este înălțată poate duce la moartea unor ramuri sau a arbustului întreg.

BRÂNDUŞA

Există două soiuri principale de brândușe: *Crocus heuffelianus* (brandușa de primăvară), care înfloreste primăvara și *Colchicum autumnale* (brândușa de toamnă), care înfloresc toamna.

Brândușa de toamnă:

- este otrăvitoare (toate partile plantei sunt otrăvitoare)
- este originară din Europa unde crește în sălbăticie dar este cultivată și în grădini
- este una din puținele plante care înfloresc toamna
- crește în fânețe și pășuni umede în zonele montane
- în pământ are un bulb
- frunzele apar primăvara
- florile sunt între 1-7 la număr, sunt de culoare roșie-liliachie, rar albulii
- sămânța de brandușă este folosită pentru extragerea unor substanțe medicamentoase

Curiozități:

Legenda brândușii

Se spune că brândușa de primăvară și brândușa de toamnă au fost două surori frumoase alungate din casă în frig de mama lor vitregă: pe una într-o primăvară timpurie iar pe alta într-o toamnă târzie. Văzându-le necăjite, Dumnezeu le-a prefăcut în flori. De atunci ele se tot caută, fără să se poată întâlni vreodată. Una, floarea celor vii, înflorescă primăvara, alta, floarea celor morți, înflorescă toamna. Se zice că cel ce va aduna brandușe de primăvară, le va unii în cunună cu cele de toamnă ca ele să-și spună tot dorul și le va da drumul pe apă, face o faptă bună pentru care Dumnezeu îi va ierta multe păcate.

MĂCIEŞUL

Denumirea științifică: *Rosa canina*

Caracteristici:

- este foarte răspândit în țară în rărituri de păduri de foioase sau pe marginea acestora, prin poieni, pe coastele cu expunere însorită, în păsuni și fânețe, pe văile și luncile râurilor, pe marginea drumurilor.
- plantă multianuală
- fructele se recoltează în lunile august-septembrie, înainte de cădere brumei, când măcieșele capătă culoarea roșu - închis
- se utilizează în bolile cu tulburari de circulație periferică

Măcieșul (V. Roșca)

Cine sunt plăiesii ce-și

Fac de lucru în Măces?

Poate-or fi stigletii,

Guresii, isteții,

Ciripind de zor

La divanul lor?

Poate-or fi botgroșii

Cu maniste roșii,

Adunind avizii,

Niscaiva provizii?

Își cam rup plăiesii

Pe aici cămeșile,

Ca-s ghimposi Măceșii

Însă dulci măceșele.

-Ah! și mie tare-mi Plac, firtati de doba.

Hai, lăsați-mi baremi

Câteva de probă...

NEMȚIȘORUL

Denumirea științifică: *Delphinium simokaiianum*

Se remarcă în lunile iulie-august prin înaltimea sa impresionantă și prin coloritul său albastru închis, metalic.

Este risipit îci-colo, pe marginea padurii de fag, printre tufe de alun, iar în apropiere de cel mai înalt punct al rezervației (1233m) alcătuiește un grup adunat, destul de compact.

În cuprinsul celor trei rezervații, el se mai află și în Cheile Tecșestilor, tot în partea superioară, însă nu atât de abundent ca și în Piatra Cetii.

Este o specie foarte rară care trebuie protejată împotriva invadării padurii în locurile unde aceasta obisnuiește să crească.

Nemtisorul

Un nemțișor de câmp plăpând, albastru
În ochii mei egal e cu un astru.

Destinul lui

Destinul unei stele

Înscrис citeș pe cerul vieții mele.

Îți dăruiesc această floare-aleasă

Spre-a-ți arde-n preajmă fără-a fi
culeasă.

GHIOCELUL

Denumirea științifică: *Galanthus nivalis L.*

Caracteristici:

- este o specie vulnerabilă, aflată în stare de protecție
- plantă perenă, care crește singură sau în grup
- are lungimea de 10-30 (40) cm
- bulb globulos
- tulipina erectă, comprimată
- frunze 2, liniare, plane, slab carenate
- flori solitare, bisexuate,
- preferă habitat de păduri, sub coronamentul făgetelor

LEGENDA GHIOCELULUI

Cand Dumnezeu a facut toate cate sunt pe pamant, iarba, buruieni si flori, le-a impodobit cu culori frumoase. Cand a facut zapada, i-a zis:

-Pentru ca tu umbli peste tot, sa-ti cauti singura culoarea ce-ti place.

Zapada s-a dus mai intai la iarba:

-Da-mi si mie din culoarea ta verde atat de frumoasa!

Iarba a refuzat-o. A rugat atunci trandafirul sa-i dea culoarea rosie, vioarea sa-i dea culoarea albastruie, floarea-soarelui sa-i dea culoarea galbena. Nici una nu asculta rugamintea zapezii. Trista si amarata, aceasta ajunge in dreptul ghiocelului caruia ii spune si lui necazul:

-Nimeni nu vrea sa-mi dea culoarea sa. Toate ma alunga si-si bat joc de mine!

Induiosat de soarta zapezii, ghiocelul i-a spus:

-Daca-ti place culoarea mea alba, eu o impart bucuros cu tine. Zapada primi cu multumire darul ghiocelului. De atunci ea poarta vesmantul alb ca al ghiocelului. Drept recunostinta, zapada il lasa sa-si scoata capsorul afara, de cum sa se arate primavara.

CIMBRIŞORUL

Denumirea științifică: *Thymus serpillum*

Caracteristici:

- este o plantă medicinală, se floștește la infuzii de ceai
- este o plantă mică cu flori albe sau rosii-purpurii
- are tulpinile ascendentе, înălțimea căroră variază de la 5-30 cm.
- este răspândită prin păsuni și fânețe uscate, pe coline și în marginea pădurilor, pe soluri aride, pietroase și nisipoase, formând mici tufe
- înflorește din luna mai până în septembrie
- în perioada de înflorire a plantei se recoltează partea ei aeriană, care chiar și după uscare are miros plăcut și aromat
- se utilizează în bolile: rinite, lepra, epilepsie, alcoolism, gripe etc

Cimbrișorul (V. Roșca)

Cerbul nostru emigrase

Spre-un pământ cu ierbi mai grase,

Dar s-a-ntors, căci nicăire

Cimbrisor nu-i mai subțire,

Mai aromițor și moale,

Ca la Răuțel pe vale.

Cimbrișorul...Ce mai Cimbru!

Îl paște-n trecut și zimbru!

Fluturași mi-l pasc, și gâze

Mai frumoase, mai bâlcize.

De pe râu urcând o boare

Cauta să-l înfioare.

Mi-l cosește, mai cu seamă,

Cranul nou - cosor de-aramă.

Cimbrișorul..., Prin poiene -

Scoarte mari tarigradene,

Verde catifea și crudă,

Pașii tăi să nu se-audă.

Pașii treacă, să rămâie

Amiros de alamâie!

Papucul Doamnei

Denumirea științifică: *Cypripedium calceolus*

Carcateristici:

- este o specie de orhidee, mezofilă
- este o specie puternic pericolită, declarată monument al naturii și aflată sub stare de protecție
- are în pământ un rizom
- tulipa este rotundă, are o înălțime de 15 - 20 cm și este perfect ascunsă în iarbă
- fructul este de forma unei capsule
- florile sunt solitare, bisexuate, de culoare gălbuiie, în forma unui papuc
- florile trăiesc aproximativ 2 săptămâni
- inflorescă în luniile mai - iunie
- frunzele sunt late și eliptice
- trăieste în poieni și rariști ferestiere de stejar
- se găsește în zone greu accesibile și trăiește în pâlcuri mici, de la 2 la 10 exemplare

Curiozități:

Papucul Doamnei face parte din familia orhideelor, au tulipă simplă, frunze mari și flori viu colorate.

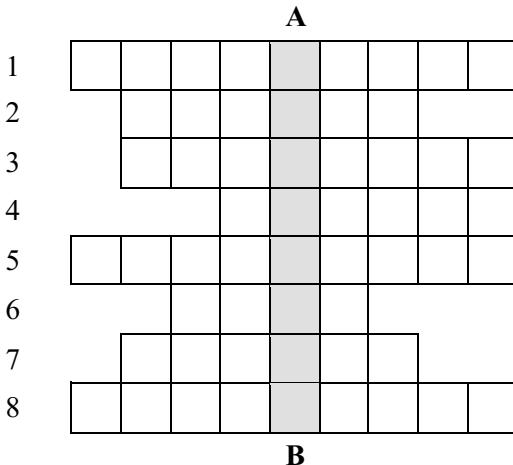
Este cea mai diversificată și mai răspândită dintre familiile de plante superioare. Pe glob există peste 30.000 de specii de orhidee, iar cele mai multe se găsesc la tropice.

Idei de jocuri

Completează rebusul de mai jos pentru a descoperi pe verticala A-B știință care se ocupă ocrotirea florei și faunei. Ai la dispoziție 10 minute!

1. Măsurile de ----- a mediului sunt luate în scopul conservării acestuia.
2. ----- Național Retezat este un exemplu concret de conservare ecologică.
3. Floarea de colț este ----- prin lege.
4. Pe lângă animale rare există și ----- care sunt ocrotite de lege.
5. Grădina ----- ne oferă posibilitatea de a vedea animale care nu trăiesc în țara noastră.
6. Există ---- care asigură protecția plantelor, încalcarea lor fiind pedepsită.
7. Atitudinea ecologică are în vedere menținerea echilibrului în ----- înconjurător.
8. Sinonim pentru păstrare -----

Multiplică și folosește cartonașul pentru a descrie plantele pe care le găsești în timpul excursiilor tale!

Cartonaș PLANTE

Numele meu _____
Numele popular al plantei identificate _____
Numele științific al plantei identificate _____

Unde am întâlnit-o (localizare) _____

Caracteristicile fizice ale plantei (cum arată?) _____

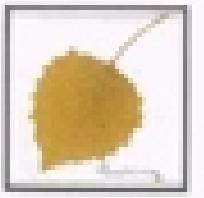
Caracteristicile habitatului în care am întâlnit-o _____

În partea dreaptă sunt 4 imagini cu tipuri de frunze, iar în partea stângă 4 denumiri de frunze. Trasează lini pentru a unii corect denumirea frunzei cu imaginea potrivită.

frunză ovală simplă

frunză lobată simplă

frunză palmată simplă

frunză digitată compusă

Care crezi că este răspunsul corect?

În pădurea de conifere crește:

- a) stejarul, fagul, teiul
- b) bradul, pinul, feriga
- c) salcia, papura, salcâmul.

Coniferele au frunze în formă de:

- a) palmă
- b) ace
- c) cerc

Semințele coniferelor cresc în:

- A) frunze
- b) fructe
- c) conuri

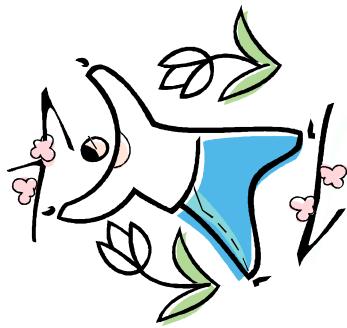
Echipa _____ Calendarul Prietenilor Florilor

Ziua 1:	Ziua 2:
Ziua 3:	Ziua 4:

Fii un prieten al plantelor ocrotide!
Fa in fiecare zi cate ceva pentru a le ajuta!
Foloseste calendarul din dreapta
si planifica pentru fiecare zi ceva folositor
PLANTELOR!

SUCESS!!

Hoinari prin Munții Trascăului

Falnica pădure,
Poieni , pietre dure,
Văi prăpăstioase,
Pante-alunecoase,
Culmi încărunțite,
Vârfuri ascuțite,
Râuri însipunate,
Căi întortocheate.
Hai spune, nepoate
Unde-s astea toate?

Realizați o scurtă povestioară despre ceva ce iubiți voi foarte mult și există în natură!

Dacă ai idei mai multe și imaginea mai bogată te provocăm să faci chiar o mică scenetă în care să folosește ca personaje elementele naturii: floare, soare, nor, rândunică etc.!

